

Szerkesztői iroda:
A KIADÓHIVATALBAN,
hova
a lap szellemi részét illető közle-
mények küldendők.

Kiadó hivatal:
WOKAL JÁNOS KÖNYVKERESKEDÉSE
hova a hirdetések s előfizetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelen minden vasár-
napon egy nagy íven.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve:
Egész évre 4 frt.
Fél " 2 " "
Negyed " 1 " "

HIRDETÉMÉNYEK DÍJA:
3 hasábos petit sorért, vagy ennek
helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

A gyűlés első napja.

Szép őszi napra ébredtünk fel, az idő is kedvezett a gazdák „kiállításának”, — önkéntelen kelte fel azon közökhaját is, hogy vajha a gazdák gazdasági jövedelmeire s általában közgazdasági állapotainkra szintén „kedvező idő” járnának már — valahára.

Még egy utolsó rendezés, egy futó áttekintés a tárlaton, takarítás, szellőztetés, és az utolsó díszítések meg-
tételé, — s a fáradságos munka véget ért. A vándorgyűlés elnöke br. Jósika Samu figyelmes érdeklődéssel, meg-
yünk méltos főispánja fáradhatatlan kitartással néztek körül mindent, s midőn meggyőződtek, hogy ifj. Gáspár János, Ritter főkértész, Grohman és társai csakugyan és véglegesen elrendezték a nagyszerű gyűléstárlatot, Papp Gyula a boros üvegek szakadatlan tölgetéseivel és a terem öntözötésével véget ért, és végre valahára Vajna Károly titkár és a „bejelentési iroda főnökének” ostromoltatása is megszűnt, — elérkezettnek látták az időt elmenni az új városához, megkezdeni a gyűlést. Taraezk lövések jelzik az ünnepély megkezdését. Szép számú közönség töltötte be a város ház díszes nagy termét. Br. Jósika Samu esőngötyésére lecsillapult a zaj, a t. tagok elhelyezkedtek s az elnök erős, érezes hangon következő beszéddel nyitotta meg a gyűlést:

Tisztelt vándorgyűlés!

Elnökünk báró Kemény Gábor ö nmlta országos dolgokban való elfoglaltsága, — szeretve tisztelt alelnökünk Szabó József ö mltsza gyengélkedése miatt csekély szomelyemet érte váratlanul azon tisztt, hogy az erdélyi gazdasági egylet megbízásából itt elnököljek. Kérem, legyenek azért elnézéssel, ha jóakaratom a tehetséget, tevékenységem a gyakoroltságot nem is pótolná.

Vándorgyűléseink nagyobb időközökben tartatván, azon veszteségeket, melyek bennünket utolsó vándorgyűlésünk óta értek, itt felemlíteni számuk miatt igen szomoritonak tartanám. De nem tehetem, hogy a legnagyobb kegyelettel ne emlékezzem meg néhai báró Kemény István ö méltjáról. Csak nevént említem fel, hiszen érdemeit legközelebből e vidék, e megye tudja méltányolni, kik emlékét egyhamar elfeledni nem fogják. Országgrószátnak tett nagy szolgálatait emlékét az erdélyi gazdasági egylet jegyzőkönyvében örököltette meg.

A legújabb kor egyik vezérével egy követeléssel lép előnkbe: minden különbség nélkül munkát kívánva tőlünk, s mi, kik hazánkban a kor eszméivel mindig lépést igyekeztünk tartani, munkálkodtunk, míg annak felismerésére jutottunk a gazdaság terén is, hogy a munkának, ha sikert akarunk elérni, rendszeres munkának kell len-

nie. Erre kell már most törekednünk s ha gazdaságainkban a tett munka daczára, a kísérleteknek nagy tere van még mindig s ha vándorgyűléseink feladata ezek eredményét bemutatni: a szerves összefüggés megyei és központi erdélyi gazdasági egyleteink között lesz részünkre azon erő, mely kísérleteink eredményét rendszeresíteni van hivatva. — Szűkebb hazánkban a követendő irány s kapcsol összefüztésére van utalva, különösen most, midőn a magyar gazdasági egyletek országos szövetekezete megvalósulva van s abban erdélyi egyleteink a megfelelő helyet elfoglalják. Egy szerves egészet képez ma a magyar gazdáközönség, mely hazánk gazdasági érdekeinek helye, képviselését, előmozdítását tűzte ki célul. — Ez a cél vezette Önöket ide; fogadják érette köszönetünket. — Ezennel az erdélyi gazdák VI-ik vándorgyűlését megnyitom.

Általános tetszéssel és éljenzéssel lett fogadva a beszéd, mire a testületek, egyletek képviselői beadták megbízó levelüket s azután a bíráló bizottságok és a különféle gazdaságokat megtekintő bizottságok jelöltettek ki a következő sorozatban:

Bíráló bizottságok.

1. Szarvasmarha — bírálatra:
Br. Splényi Henrik elnök, Balogh János, Rákosi Bálint, Szentpáli Ignác, Lutz Frigyes, Kozma Gyula jegyző.
2. Juh és sertés:
Gr. Mikos Árpád, Batta Bertalan, br. Bánffy Jenő, Velits Ödön, dr. Szentkirályi Ákos jegyző.
3. Ékeverseny.
Szalánczi Lőrincz elnök, Ordódy Lajos, Bedő Károly, Sebessi Ádám, Vörös Sándor jegyző.
4. Mezei és kerti termények:
Soltész Nagy János elnök, Szörtsey Benedek, Batta Bertalan, Zeyk Gábor jegyző, Pávai V. Elek, Vinczenti Miksa.
5. Alma, körte, szőlő:
Gr. Bethlen Gábor elnök, ifj. Zeyk Károly, Novák Ferencz, dr. Kovács Ödön, Kiss Bálint, Ritter Gusztáv, Fekete Pál, Szentgyörgyi Lajos, ifj. Gáspár János jegyző.
6. Bor:
Szabó Sámuel elnök, Berenczey István, Papp Gy., Eöry Tivador, Weres Dénes, Albert Elek, Csiki József, Deák Lajos, Morágyi István jegyző.
7. Eszközök, gépek:
Zeyk Dániel elnök, Ungár Sámuel, Vörös Sándor jegyző.

8. Méhészet:
Petrovits József elnök, Vajna István, Dezső Zsigmond jegyző.

9. Házi ipar:
Potsa József elnök, Bihari István, Gamauf Vilmos, Váro Ferencz jegyző.

Felkért női szakértők:
Krismanits Vilmosné, Vajna Janka.

10. Komló:
Pogány Károly elnök, Salmen Frigyes, Morágyi István jegyző.

Szemle bizottságok.

1. Felső-Ujvárra és Csesztvére:
Ordódy Lajos, Tulogdy Soma, Mara Károly, Bedő Károly.
2. Gombásra:
Báró Jósika Samu, báró Jósika Géza, dr. Wolff Gyula.
3. Karácsonfalvára.
Baresay Kálmán, gr. Bethlen Árpád, Baresay Gábor.
4. Sárd és Czelnára:
Bedőházy János, Blaskó Ferencz, id. Gáspár János.
5. Csombord és Miriszlóra:
Vadady Gergely, Gobóczy Károly, Zonda László.
6. Enyedi vinezellér képezde és szőlők:
Szalánczy Lőrincz, Jeney Lajos, Márton Ferencz.

A megnyitó gyűlés befejeztetvén, az egész közönség a megyeházához vonult, hol Zeyk Károly főispán ö mltsza, az alsófehérmegyei gazdasági egylet elnöke ékes szavakkal nyitotta meg a tárlatot, mire b. Jósika Samu röviden megköszönte a szives buzgalmat. Innen az állattárlathoz és ennek megnyitása után az ekeversenyhez mentünk; ez utóbbinál különösen sok érdeklődő gyűlt össze. Az eredmény azonban teljesen csak 14-én dől el, melyről külön referálándunk.

A program szerint délután 4 órakor tartott értekezleten a b. Splényi Henrik elnöklete alatt az állattárlat megbirálására kiküldött bizottság jelentése olvastatott fe-Kozma Gyula jegyző által. E bizottság, miután a juh-és sertés osztály megbirálására kiküldettek, igen csekély számban jelentek meg, egyszersmind a juh-és sertéskiállítás is megbirálta, — következő eredménynyel:

Jegyzőkönyv.

Mely felvétellett az erdélyi vándorgyűléssel tüsszekötött állattárlatára kiküldött bizottság által folyó hó október 13-án Nagy-Enyeden.

Jelen voltak: Elnök br. Splényi Henrik, bizottsági tagok Szentpáli Ignác, Lutz József állami állatorvos,

TÁRCZA.

A tárlaton.

Ha látál ifju lánykát az élet tavaszának minden bájjával mosolygó arcán és örömtől izgatott szívében az első nagy bárra készülni, ugy képzeld most Enyedet megifjúdott élete sok reményvel bízott tavaszán, az őszi tárlaton. — Még hónapok hosszú sora választja el a lánykát báljától és már aggódni kezd, hogy kifogy az időből, hogy nem készülhet el ugy, a mint tularadó szivecékjének csapongó phantasiájában önmagát lefesté; már zaklatja a fontosító, merész számításokba merült mamát, egyre futkos kis barátaihoz látva, hogy ők mennyire vannak már, nem fenyegetik-e őt tulzárnyalással, nem elözték-e meg készülődséikkel elannyira, hogy a mamának minduntalan igénybe kell vennie rendes medrében esendesen folydogáló hidegvérét a láz csillapítására, a korai aggodalmak megszüntetésére s mikor már azt hiszi, hogy rendben van, hogy sikerült ismét egy néhány heti időhaladékát nyernie, akkor meg az idő lassúsága elleni kifakadásokat kell hallania. — És ez így megy szünetlenül, a míg végre csakugyan elérkezettnek látja az időt az előlézületek megközdésére. Ekkor aztán repül a szövet, peng az olló, villog a varrótü, méter-singgel, szövetekkel fegyverkezett kereskedő segítők, kétes szendéségű varrólányok egymásnak adják az ajtót; a kis leánynak napestig „vigyázz”-ban kell állnia; karesu derekán, szüzi mellén és vállain stb. újra meg újra ismétlődnek a rendszeres méretek, — s a legtöbb tennivaló mégis a bál előtti napra marad, sőt még a bál napjának és magának a bálnak is kijut ugy, hogy a szegény gyermeket báli ruhájában csaknem ugy lehet

képzelní, melyet lelkiismeretes gépésze — a mama — folytonosan igazít s még sines megigazítva soha teljesen.

Igy voltunk s vagyunk a tárlattal is. Az utolsó két héten mozgásba jött a megye összes személyzete, munkára kelt városunk minden szakértő és szakértelmi tapasztalatokra vágyó munka bíró férfija, asszonya és leánya, hogy a tárlatot az áldott jó anyatermeszet és emberi szorgalom szülte ékességekkel feldíszítse. A tárlat helyisége hemzsegett, mint munkás hangyaboly, alig találhattál embert, ki ne lett volna valamely bizottság tagja, szakértők és szakértetlenek vegyesen. Pl. az egyik tárlatot rendező bizottságba X. beválasztatik, mert az illető tárgyhoz nem ért ugyan, de aestheticus, — Y. mert nem aestheticus, de állítólag ért hozzá; végül Z., mert sem nem aestheticus, sem nem ért hozzá. Így aztán X. és Y. kiegészítik egymást; Z. semleges marad és mindent tudomásul veszen; de nem mint szükségtelen, hanem mint lényeges kiegészítő rész; — hiszen tudjuk, hogy a mai társadalom életében minő fontos cikkek a semmi észrevétel nem tevő s mindent tudomásul vevő factotumog.

Dolga volt mindenkinek annyi, hogy talán meghalni sem érkezett volna. Akadtak olyanok is, kik a roppant sok dolog miatt semmit sem tudtak dolgozni. Találkozom az utcán egy bizottsági taggal. Kérem tőle; „Van-e valami dolgod?” „Ó, hadd el, ne is kédezd, azt sem tudom, hogy a fejem hol áll.” És panaszanak előadása épen egy órát vett igénybe. Így jártam a másikkal és harmadikkal is. Velem is így jártak mások, mert én is bizottsági tag voltam, azzal a különbséggel, hogy én helyettesítettem magam, a hol csak lehetett, csak az ismerkedési estélyen nem, mint baquet-bizottsági tag. Öt bizottság tagja voltam s történt, hogy mind az öt bizottság ülésére ugyanazon időre voltam megidézve. Egyikbe sem mentem el. És mégis minden jól ment, mert volt minden bizott-

ságban egy-kettő, ki dolgozott, futott, fáradott tíz helyett (exempla sunt odiosa).

Mikor a tárlat alsó napján az örhegy mozsarai megdördültek s a nép mint villanyütésre a tárlat helyiségébe özönlött, a még egy nappal azelőtt csak bontakozni kezdő tárlat mintha tündéri kezek búbjája ét varázsa ömlött volna el rajta, a legszebb és legizlésebb rendben tárlt élénk. Még a piros rendszalag lovagjai is bámultak, hogy ők, mint rendező bizottsági tagok, tudtokon kívül mindent ilyen szépen elrendeztek. hanem azért a gratulációkat nagy szerénykedések között fogadták, aggodalmason sanditva a folyvást foglalatoskodó valódi rendezőkre.

Büszkén sétáltunk végig a változatosági tul tengésben szenvedő terménytárlaton, legeltettük szemünket a mosolygó piros és aransárga száz meg százféle almán, körtvén, gyönyörrel élveztük a bájos fiatal lánykák üde arcának és a piros almáknak hasonlatosságából eredt benyomásokat. Mondhatni egyetlen érzékünk sem maradt kielégítetlenül. A szem ragyogott a kellemes látványon, a nyelv csettentett a képzelt zamatok üdítő hatásán. Hát az örökké ifju Bachus adományai? a mámorító, szivvidító, életadó borok? Mennyi drága, mennyi szép érzélem és tett forrása a ti tüzes kebletek szédítő mélysége, ti kaczer mosolylyal csábító palaczkok! Ot' csüngenek a pompás szőlőfürtök is, de belső qualificatiojok hiányos; Bachus az idén igen felette takarékosan bánt mézével, szük marokkal mérte beléjük az édességet. Óh mily rosszul esik láni a megízlett szőlőszemek goromba hatását egy-egy mézédés sikon, vidám, üde arczon!

De hagyjuk a czifra köntösben pompázó gyümölcsöket. Ók a termények aristokratái finom izzel és zamat-tal, de kevés tápláló erővel.

A mezei termények, kerti vetemények stb. osztályában vagyunk. Itt a pityóka uralja a helyzetet nagy szá-

Kozma Gyula, Rákosi Bálint megyei állatorvos, Pávai Ferencz, Balogh János, helyettes elnöki kinevezéssel.

A bizottság megalakulván működését megkezdi sorrend szerint:

1. Tenyész bikák 3 éven túl, erdélyi fajták: Kiállított 6 drb, pályázatra boesáttatott 3 drb.

Ezek közül pályázatra boesáttatott nro 32 alatti kifogástalan bikának az I-ső díj, tulajdonosa szásvesszősi Degenfeld Lajos.

A II-ik díjat nyerte nro 34. alatti bika, tulajdonosa kutyfalvi Bede Károly.

A III-ik díjat nyerte 28. sz. a. bika tulajdonosa a tordai bikatelep.

Dicsérő oklevélre érdemesnek ítéltetett a 31. szám alatti, tulajdonosa Zeyk Dániel.

2. Bikák 2—3 évesek pályázatra alkalmasnak találtott 2 drb, annyi is jelentkezett.

Ezek közül csak egynek határozottat dicsérő oklevél, miután egy sem találtott jutalomra érdemesnek, tehát dicsérő oklevél adatott a tordai bikatelep 30. sz. a. bikaborjárért.

3. Bikák 1 évesek pályázatra alkalmas volt 3 drb volt 9 drb kiállítva.

Ezek közül első díjra alkalmas nem találtatván kiadatik. — A díj a 43 szám alatti borjunak tulajdonosa Kovrig Tivadar. — a III. díj a 44 sz. a. borju tulajdonosa tövisi Bretoj Stefan.

Dicsérő oklevélre érdemesnek 41—42. sz. a. borjuk tulajdonosa Kovrig Tivadar.

4. Tehenek borjuval, pályázatra boesáttatott 5 drb, volt 24 drb kiállítva.

Ezek közül I. díjat nyerte 10 szám alatti üszőborju 6 éves tehén, szásvesszősi Gönczi Mihály tulajdona.

A II. díjat nyerte 12 sz. a. bikaborju 6 éves tehén, tulajdonosa Bede Károly Kutyfalván.

A II. díjat nyerte 9 sz. alatti bikaborjus tehén 7 éves, tulajdonosa hervei Lengresán Kulicza.

Dicsérő oklevélre érdemesnek ítéltetett a 7 és 8 sz. alattiak, tulajdonosa a tordai bikatelep.

5. Üszők 3 évesek pályázatra boesáttatott 7 drb volt 17 drb kiállítva.

Ezek közül I. díjat nyerte az 52 sz. alatti, tulajdonosa enyedi Varró Gerő.

A III. díjat nyert 56 szám a. tulajdonos felsőnyvári Bartha Domokos.

Dicsérő oklevélre méltónak ítéltetett 45 sz. alatti, tulajdonos Bede Károly, 54 sz. a. tulajdonos ifj. Bönkö Elek, 55 sz. a. tulajdonos Zeyk Dániel, 57 sz. a. tulajdonos gr. Teleky Sándor örökösök.

6. Idegen faj bika pályázatra boesáttatott 1 drb, több nem is volt.

Kifogástalan lévén I. díjra ítéltetett a 35 sz. alatti, tulajdonosa ifj. Veres Miklós, Gréf János Enyeden.

7. Idegen faj tehén pályázatra boesáttatott 3 drb keresztezett, volt 4 brb.

Ezek közül I. díjra érdemes nem találtott. — II. bikaborjas díjat nyerte 26 sz. alatt, tulajdonosa enyedi Müller Mihály. — III. bikaborjas díjat nyerte 67 sz. a. ménési tulajdonosa Szőrcsei Benedek.

Dicsérő oklevélre érdemes 25 sz. a. tulajdonos öz. Lengyel Gáborné.

8. Hazai juhok; pályázatra boesáttatott 3 csoport. Ezek közül I. díjra alkalmas nem találtott.

A II. díjat nyerte a 70 sz. a. csoport 5 anya- és 2 kos, tulajdonosa br. Splényi Antal Pánadról.

A III. díjat nyerte 75 sz. a. csoport 9 anya 1 kos, tulajdonosa tövisi Rácz Efrém.

9. Idegen faj juh; egy csoport találtott birka keresztezés 4 kos és 5 anya.

Az első díjra érdemesnek ítéltetett 69 sz. a. csoport, tulajdonos alamori gr. Teleki Sándor örökösök.

10. Sertés hazai találtott 2 csoport.

Ezek közül díjra érdemesnem nem találtott egy sem.

11. Idegen sertés találtott 2 kan és 2 kocza fekete angol faj.

Ez I-ső díjra érdemesnek találtott a 73 sz. alatt, tulajdonosa enyedi öz. Lengyel Gáborné.

Ezzel a jegyzőkönyv felolvasatván, bezárattott és aláíratott.

*

Gamauf Vilmos titkár olvasta fel ezután jelentését a Sepsiszentgyörgyön tartott V-ik vándorgyűlés határozatainak mikénti fogantatásáról, melyet külön közlünk; itt csak azt jegyezve fel, hogy a jelentést a gyűlést tudomásul vette, — Pávay V. Elek által birtokrendezési ügyben beadott javaslatoknak még szükségessé válható elintézésére pedig az erdélyi gazd. egyesület központi választmányára bízott, a szükséges tanácskozásokra Pávay V. Elek is meghívattán.

Ezután következett Rákosi Bálint felolvasása Alsó-Fehérmegye állattenyésztési viszonyairól, mely megérdemelt eljenzésben részesült.

A napot a város által rendezett, valóban sikerült estély fejezte be. — 220 terítéket tőtetett fel Nagy-Enyed város képviselőinek bőkezűsége és szives vendéglátása a műkedvelő társulat dísztermében és a szinpad emelvényén elhelyezett asztalokra. Hivatalos volt a vándorgyűlés minden tagja, városunk intelligenciája és kiválóbb polgárai. Amint a toastingok is megjegyezték, oly kitűnő férfiak volt képesek a vándorgyűlés összehozni, kiket sem politikai, sem közigazgatási kérdések esendes elvonultságukból és gazdaságuk vezetésétől kihozni nem bírtak. De midőn közigazgatásunk fejlesztéséről és emeléséről lett szó: rögtön megjelentek és tekintélyben, fényben emeték a gyűlékezést.

A jó kedv gyorsan fokozódott s az élénk zaj csak Zeyk Károly főispán ő mltsánának felszólalására szűnt meg, ki zajos eljenzéssel kísért köszöntőt mondott báró Jósika Samura. a gyűlés elnökére. Föl is állott rögtön a nemes báró és főispán ő mtgára, mint elnökre s Kovács Gyula polgármesterre, mint Nagy-Enyed város polgármesterére emelte poharát, kiknek közös közreműködése hozta létre a sikerült tárlatot. Hossza-vege nem lett a toastingok árjának, melyből Pótsa, gr. Bethlen Gábor főispánok, gr. Mikes Árpád, gr. Teleky Károly, Csató alispán, Gamauf Vilmos, Vörös Sándor, a gazd. egyesület, Enyed polgársága és hölgyei, a gazdatisztek és sok másan bőven kinyerték az elismerés adóját.

Az esti 7 órákor kezdett estély éjjélkor ért véget.

Második nap október 14.

A szemle küldöttségek s a bíráló bizottságok részben kellemes, de sok tekintetben terhes feladatának volt a mai nap szentelve — Az ekeverseny befejeztetett, a gépek gyakorlati bemutatása pedig részben megkezdett. Hogy

mával. Tótok, horvátok s más dicső szlávok nemzeti eledelel untig lakhatik tekintet, jámbor gazda. Önkéntelen is a panszav tulkapások gondolata támad bennünk tulterjeszkedésének láttán. Válfaja épen annyi, mint azoknak, a jó magyar buzával könnyebben megfér, mint amazok. Odább óriás tökök vonják magukra figyelmünket, melyeket a választékos nő nyelv disznódyéknak nevez, a mellette levő döblöczket pedig urtököknek.

A hátsó udvaron látható a nagy latin költő, Virgil kedves szárnyasait, az ernyedetlen munka példányképeit, a kis méheket. Az emberi leleményes ész már nekik is palotákat épít, hogy annál kényelmesebben rabolhassa el munkájuk eredményét. Itt nő keveset láthatasz, azt is tekintélyes távolságban. Különös! félnek a fulánktól, élnek-halnak a méz után. Na lám! — Kár, hiszen a férfiak helyzete velök szemben ép ilyen.

És minő benyomást tesz ránk a női, vagy általában szólva a házi ipartárlat? Hogy erre felelhessek, előbb egy néhány szakértő azét kellett tanulmányoznom, melyből — mint hű tükörről — sugárzott a kedvező ítélet. De né-né! mi az oka, hogy ebben az osztályban olyan kevés a férfi? . . . mert nőt nem sokat láthatasz. Lehet, hogy ha azok a női munkák a fénykő természetével bírnának s mind elnyelték volna azt e sok rájuk tapadó tekintetet, holmi ábrándos vagy csuzos gavallérok eljáránára még ide is fűtőzni.

Ha egy jókora sötétre elszánod magad, az állat- és géptárlat gyönyöreit is élvezheted. Végig nézheted a jámbor párákat diszkidásban, meggyőződhetel a különbönl különböző szerkezetű gépeken, hogy mennyi mindenhez nem rtesz, a mi hivatva van áldást árasztani az emberi nemre.

Láthatasz olysnokat is, kik a szintén most folyó országos vásáron marhát venni szándékoknak s ide jöttek megtudni a jó marha küllekeit, aztán elmennek a szerzett instrukciókkal a vásárra s megveszik a — legrosszabbat.

Még egy forduló — és az ekeverseny terén találod magad. Dus választékban tárulnak szemed elé mindazok a gyilkok, melyekkel a nagy édes anya kebelét édes gyermekei össze-vissza hasogatják, hogy belőle a mindennapi kenyeret kieroszakolják. Legtöbb bámuloja van a hármaskéknek. Csakugy omlik-bomlik alatta a föld; de a szegény pára is csaknem megszakad a nagy erőfeszéstől.

Mit szólnak a gyűlésekről? Főerdemük abban állott, hogy kevés idő alattigen sokat intéztek el. Indítványozó alig akadtt kettő, de indítványának még várnia kell a jövő őszig, hogy megérjék. A mint látszik, a legkésőbbre érő tárgyak közé tartozik.

Este 7 órákor nyilt meg az étek-tárlat ismerkedési estély ezimen. Ez volt a leglátogatottabb, ezikkei a legbehatóbb bióálat alá vétettek. Toastingainak egyrésze a gastronomiai tárlat legsikerültebb fűszereit képezte, más része még nem érett meg eléggé s így nem számíthat elismerő oklevélre: a diszpeldányok a közönség elismerő tetszésben részesültek. Hogy a cél: az összeismerkedés mennyiben éretett el, biztosan megállapítani nem lehet, de nagyon valószínű, hogy ez is a jövő vándorgyűlésre halasztatott.

Az első nap általános benyomása kifogástalan volt, a részletekbe a gyűlés röviden és velősen taglaló szelleménél fogva ez idő szerint nem boesátkozunk.

Spectator.

a bíráló bizottságok különösen a gyümölcs- és bortárlatnál mily nagy munkát végeztek, mutatja pld az, hogy a bor-bírálók tegnap 13-án délután elkezdették az asztali borok bírlatát s bevégezték késő este, a fajborok kóstolását pedig ma reggeltől estig folytatták; nagy lelkiismeretességgel, gondossággal és szakavatottsággal. Az eredmény még — titok, melyről a hétfői napon fogják felbentenia fátyolt. A tárlat szintén szép látogatottsággal örvendett; sajnos, hogy az eső kissé megzavarta a kényelmes járást-kelest. Sok kiváló pomologus tett följegyzéseket s olvasta érdeklél Zeyk József kitűnő gazdánk és buzgó pomologusunk gyakorlati tapasztalatai után szerkesztett utasítást:

A mai nap estjét egy ünnepélyes megldpetés s egy eredményeiben valóban sikerült „estély” töltötte be. Azon rokonszenves fellépés, lekötőező és megnyerő módor, melylyel báró Jósika Sámuel oly gyorsan magáévá tette a közönség minden osztályának rokonszenvét ez első, nagyobb nyilvános szereplése alkalmával, — oly vidéken és körben. a hol először jelent meg, — gyorsan megérelé az elhatározást, hogy a nagyközönség nyilvánosan fejezze ki elismerését. 100 fáklya világa, riadó zene mellett, lengő százlók alatt vonult a nagy sokaság le a magyar-utczán dr. Boez József házához, hol az ifju báró szállásolt. Berzenczey István fejezte ki mindnyájunk érzelmeit, tolmácsolta ékes szavakkal óhajainkat, mire az ünnepelt szives köszönetét fejezte ki. — A menet ezután Zeyk Károly főispán ő mtsgához ment. Valóban a siker oroszlan része ő mlta lelkes buzgalma, társadalmi és gazdasági téren folytatott munkássága, buzdítása folytán éretett el. Méltó volt e feletti közeliismerésnek és köszönetnek teljes kifejezést adni, mit Berzenczey János lelkes szavakban fejezett, mire ő mlta az ő szép, csengő hangján, szívből jövő szavakkal felel zajos eljenzés között.

Legnehezebb dolga az estélyi rendező bizottságnak volt. Soha oly nagy és díszes közönség nem jelezte megjelenését mint ma. 170 ülő hely a padokban, 24 szék a szinpadelött, 30—34 ülőhely a karzaton, s azan kívül legalább százza menő állóhelyre szóló jegy kelt el. Gyönyörű nő közönség, estélyi toilletben, töltötte be a pad-sorokat s miután a dalkör Egesszer kitűnő szerzeményét („Szerettek”) szabatosan előadta, Krismanits Vilmosné valóban kedves naivsággal. Fogarasi Albert és Benedek Á. jóízű humorral játszák el a kéjtuzás” című 1 felv. vígjátékot (ford F. A.)

Az előadás 2-ik száma Huber szép népdal egyvelege („Nem nézek én”) volt, mely után a legmulatságosabb vígjátékok egyikét; Taylor „Barátságból” cz. művét (angolból ford. Csiky Gergely adták elő Bartha Zs., Vajna Janka, dr. Boez J. Finna Gizella és Balázs József. A közönség élénk derűtségét kiválóan az összevágó, gyorsmenetű játék, s a közreműködők kitűnő szinpadias otthonossága. „Lelhullott a rezgő nyárfa . . . éneklé végül a dalkör s a közönség élénk tetszésnyilatkozatai között lehullott a függöny s kezdetét vette az újvárosház termeiben a táncvizigalom.

Az első tapasztalat az volt, hogy a városház építői csak a tisztelt „centompáterek” számát vették figyelembe, midőn a szép nagyterem szelét, hosszát kimérték. A második észrevétel a szépek és legszebbek gyönyörű „kiállítása” feletti általános elismerést illeti, s ha ehez hozzávesszük még a kitűnő jó kedvet, a szakadatlan „hogy-voltak”-at röviden is jelezhetjük, hogy a táncvizigalom reményen felül sikerül. Ott volt városunk színe java; főispán ő mlgával élén. Ott voltak a közel s távoli vidék szépei, a vándorgyűlés tagjai, a Zeyk, Thórozskay, báró Splényi, gr. Mikes családok tagjai, gr. Teleky Károly stb. Br. Jósika Samu családi gyászest miatt nem jelenhet meg a táncestélyen, mely 2 órákor ért véget.

A táncvizigalom alatt az előadás helyisége étteremmé lett változtatva; volt étel, ital elég bőven s elég jó minőségben.

Jelentés a vándorgyűlés határozatairól.

Tisztelt vándorgyűlés!

Alapszabályunk 18-ik pontja értelmében azon határozatok, melyek azonnali végrehajtást nem igényelnek az erdélyi gazd. egyesülethez tételnek át, mely ellátásról természetesen utólagos jelentés tennőd, mi annyival is inkább kívánatos és szükséges, ha négy évi szünetelés állott be ezen munkakodásunkban!

Engedje meg azonban a t. vándorgyűlés constatalni azt, hogy e szünetelésnek sem e lelkes megye, sem Nagy-Enyed vendégszerető várossa legkevésbé sem volt oka, hanem oly gátló körülmények folytak le abba, melyek csakis a jelen évben tették lehetővé a vándorgyűlés és tárlat sikeres megtartását.

Az V-ik vándorgyűlés által erdélyi gazd. egyesületünkhöz átvett indítványokról van szerencsénk a következőkben referálni:

1. Egyesületünk titkára Gamauf Vilmos által először a nemzetközi ampelographiai bizottság, majd a sepsiszentgyörgyi vándorgyűlésen előadott értekezése a külföldi szőlőfajoknak erdélyrészi meghonosulásáról azon határozatra bírták a vándorgyűlést, hogy hasonló munkát a belföldi

szőlő fajokat illetőleg is készítették; igazgató választmányunk a szőlészeti s borászati szakosztályt kérte fel arra, hogy a megítélt megbízás teljesítéséről gondoskodják, de a mai napig felszólalásunk eredménytelen maradt állítólag első sorban, azért, mert a hazai fajok nincsenek egészen külön ültetve és oly nagy figyelemmel részesítve, mint a külföldiek, és így a megbízható adatok is hiányoznak! E kérdés tehát jövőre is nyíva marad és tán éppen a jelen alkalommal nyer impulzust ezen pár excellence bortermelő megyének egyik-másik szakavatott fia, hogy a kiűzött feladat sikeres megoldására vállalkozni kész leendő.

2. Egyleti elnökünk Szabó Józsefnek értekezése a székesfehérvári gazdasági kongresszus határozatairól, valamint az ezt tárgyaló bizottság véleményes jelentése a határozat értelmében illetékes helyre a kongresszus végrehajtó bizottságához felküldve lett, de minden viszont nyilatkozat nélkül maradt. Különben azóta ezen ügy is sokat haladt, étre jövén végre valahára a hazai gazd. egyletek országos szövetsége, mely helyes vezetés és gondos fejlesztés mellett közgazdasági érdekeinknek erélyes képviselését és érvényre jutását teljes mértékben biztosítani fogja!

3. Ugyancsak a sepsi-szent-györgyi vándorgyűlés megbízásából azon kérelmet intéztük a földmivelési miniszteriumhoz, engedné meg, hogy a baróti földmives iskola és hasonhangu iskoláknak jó sikerrel végzett növendékei léphessenek át onnan egy gazdasági középintézetbe, névszerint a bennünket legközelebről érdeklő Kolozs-Monostorba. A miniszterium még 1879. novemberben azt felelte, hogy ezen növendékeket a gazd. középiskolákba fel nem veheti, az egyes intézetek rangfokozatára nézve pedig azt hiszi, hogy a közönség az illető programokból felvilágosítást nyerhet!

Egyletünk igazgató választmánya sajnálattal fogadta a válasz első ágát, mert ha a képeztetés Baróton és másutt hiányos, akkor ezeket tantervein kell segíteni, de minden esetre az ott végzett növendékeknek netán óhajtott további kiképzését lehetővé tenni. Az összes intézetek rangfokozatának és egymáshoz viszonyának hivatalos megállapítását pedig újból is kérte, mert a közönség az egyes intézet programjából felvilágosítást nem nyer, hogy a tanulmányok folytatása hol ésmiként lesz eszközölhető, pedig ennek előleges tudása az ifjuság kiképzésére érdekében felette kívánatos és szükséges.

Az újabb válasz majdnem egy évig késett, tudatta a földmivelési iskolák rendeltetését, valamint azt is, hogy onnan kikerült ifjak kivételesen átléphetnek a gazd. középintézetbe ha t. i. az illető tanuló legalább 4 gymnasiumi vagy realsztylyt végzett és a földmives iskolában kitünő előmenetelt tett és ez esetben is a beléphetés külön felvételi vizsgától benn a főzővé teendő.

Ennyiből áll, mit e kérdésben elérni sikerült és az előadattakból kiindulva nem hallgathatjuk el azon meggyőződésünket, hogy a tovább képzés ezan ifjakra nézve tán tulságosan is meg van nehezítve.

4. Erdélyi Károly jeles értekezését — „A földbirtok szétDaraboltságának hátrányairól“ a határozat értelmében lehetőleg terjesztendő volt. — E czélel az „Erdélyi gazda“ hasábjain tartalmulag közölve lett, valamint 2000 példányban külön lenyomatban külön megyéinkben szétosztva.

5. A közelmúlt vándorgyűlés elnöke Tisza László 12 arany pályadíjat tűzött ki egy „Az emberi trágya értékesítéséről“ irandó népszerű, legfeljebb 1 1/2 nyomtatott ivre terjedő munkára. — Az 1880. július 1-én lejárt pályázat eredményes voltj 4 munka versenyzet melyek közül egy elismeréssel, egy pedig magával a pályadíjjal lett kitüntetve, szerzőkül a jelítséglevélke Nickel (most Széchy) Zsigmond és Fekete Lajos selmeczványai királyi erdészakadémiai tanárok nevei tüntette ái. A kiadást egyletünk vállalta magára és számos példányt díjtalanul osztott ki, valamint most is kedves kötelességének tartja a gyűlés asztalára letett füzeteket az érdeklődő t. tagtársak rendelkezésére bocsátani.

6. Pávai V. Elek tagtárs ur Seps-Szt.-Györgyön hétféle indítványt adott be: a földesuri kocsmárlási és szesz ital árulási jog ügyében; az allodialis fekvők és hátralék szolgálmányok megváltása érdekében; a még 1874-ben az erd. gazd. egylet által beadott birokrendezési törvényjavaslat sürgetése ügyében; az urbéri s másnemű kárpótlások megadásának időköz nem kötött kikérhetése tárgyában; a megyei birtok használatra, illetőleg a mezei rendőrség érdekében; a cselédtörvény, valamint a községi törvény módosítása ügyében.

Egyletünk ezeknek tárgyalására a t. indítványozó közreműködésével Csulak Dániel, Demeter Károly, Simon Elek és Tompa Károly urak személyében bizottságot kért fel és ennek véleményének elfogadásával a három első a belügyminiszteriumhoz, a többi négyet pedig az országgyűléshez terjesztette fel. A belügyminiszterium rövid időn tudatta, hogy a kocsmárlásról szóló kérvényt saját ügykörében fogja ellátni a birtokrendezési és allodialis ügyekre vonatkozó memorandumot pedig az igazságügyminiszteriumhoz tette át. Azóta közel négy év múlt el o nélkül, hogy headványaink további sorsáról értesülést nyertünk volna!

Ezekben rövid jelentésünket bezárva, annak szives tudomásul vételét, esetleg tárgyalását tisztelettel kérjük.

Kiállításunk.

(Folytatás.)

Gép- és eszköztárlat.

Tarnóczy Gusztáv gyárából: 1 dr. kukorica daráló löerőre, 1 drb szecskevágo löerőre. 1 drb szecskevágo embererő. 2 drb 3-as vaseke. 1 drb. kukorica kapáló eke egy lóra. 1 drb töltőgető eke. 1 drb irtó eke. 1 drb két löerőjű eséplőgép járgánnyal. 1 drb dupla kukorica morzsoló. 1 drb járgány és kezi erőre. 1 drb kukorica morzsoló kézi erőre. 2 drb répvágo kézi erőre. 1 drb trieur kettős. 1 drb trieur szimpla. 1 drb nemzeti rosta. 1 drb szőró rosta.

Brogly József Budapest megbízott Ungerpek. 1 drb kukorica morzsoló szimpla. 1 drb. nemzeti rosta. 1 drb trieur. 1 drb szelelő rosta.

Török András Szeben. 1 drb kézi morzsoló. 1 drb trieur. 1 drb szecskevágo. 1 drb szelelő rosta. 3 drb váltó eke. 1 kapáló eke. 1 drb kukorica vetőgép. 3 drb taliga ekéhez. 1 drb főtőgető eke. 1 drb. körömféjű eke. 2 drb Vidacs-féle eke.

Rieger Szeben. 1 drb kapáló eke. 1 drb kukorica vetőeke. 3 drb állító eke. 1 drb körömféjes eke. 1 drb szőró rosta. 2 trieur. 1 drb borsajtó. 1 drb kukorica morzsoló. 1 drb répvágo. 1 drb csomag villa. 1 taliga ekéhez.

Senn Ede Kolozsvár. 1 drb 2 löerőjű járgány. 1 drb trieur. 1 drb kukorica morzsoló.

Kis Gyula Enyed. 2 drb körömféjes vaseke. 2 drb eke taliga.

Székely Dániel 1 drb szőlő morzsoló. Mátyás Lajos 4 drb koci kerék. 1 drb kereplő madár íjesztésre.

Főnyi József 1 drb közőrkű ritka nagyságu. Báró Kemény Istvánné 1 drb szőlő morzsoló.

Rád Mihály Szászfalu 2 drb vaseke. 1 drb taliga ekéhez.

Simonfy Kolozsvár 2 drb vaseke. 1 drb taliga ekéhez.

LEVELEZÉS.

Gyula-Fehérvár, 1883. okt. 10.

— Közgyűlés. —

Gyula-Fehérvár város képviselő testülete egy köz-hely eladására vonatkozó előterjesztés miatt 30 napos határidőre folyó évi október hó 8-án rendkívüli közgyűlést tartott. — Jelen voltak; elnök Novák Ferenc polgármester, jegyző Apolzan Ignác főjegyző.

Tárgyai: 1. Olvastatták erd. rom. kath. püspök Lónhart Ferenc értesítése arról, miszerint O esászári és apostoli kir. Felsége, folyó évi szeptember 16-ikáról kelt legfelsőbb elhatározásával Stefánia trónörökösönő fensége szerencsés lebetegedése alkalmából a papság, tanári kar, kir. törvényszék s a városi képviselő részéről nyilvánult hódolatjeljes üdv- és szerencsekívánatokat legfelsőbb közszóletének kifejezése mellett legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott. — A gyűlés által öröndetes tudásul vétetett.

2. Előterjesztett kolozsvári ideiglenes bizottsági jegyző Pataki Sándor az iránti tudósítása, hogy azon személyek képviselésére, kik 1722—3-ban a pragmatica sanctiót aláírták, O Felsége előtt Szegeden idei október 14-én egy küldöttség fog megjelenni s e végül Szebeni János, József és Tokai István akkori időben volt városi követek netalán létező utódaik, eshetőleg pedig a városi közönség küldöttei által szintén képviselendők lennének. — A jelzett családoknak e város egy utódja sem létező, a közönség pedig a köpvisalteséről lemondván, — tudásul vétetett.

3. Olvastatták a közpénztárban idei szeptember 25-én tartott rovatolás eredményéről tanuskodó jegyzőkönyv, melynek tanúsága szerint: a közpénztár, árvapénztár, szegények pénztára, a sétatéri közmunka, iskola, kórház, betegápolási és a m.-portosi temető alapok áliása összesen 90.667 frt 53 1/2 krra terjed; különböző ezimeken bevételezendő még 540 frt 18 kr s végre az adópénztárban talált készlet 3578 frt 82 1/2 kr. — Tudásul vétetett.

4. Előterjesztett tanács rászéről a nyugoti piac-tér folytatóság részének eladására és beépítésére vonatkozó tervezet s ezzel kapcsolatban egy szebb és értékesebb piac-tér megnyerése czéljából a városház és Deák Ferenc-utczák közötti boltos megváltása és lebontása iránti előmunkát. — Az előterjesztés a közgyűlésnek már korábbi natározata folytán elfogadtván, a délnyugati piac-tér eladása és betelepítése kimondatott s a felsőbb jóváhagyás kinyerésére vonatkozó intézkedéssel tanács megbízott. Ellenben a közép beltér megváltása iránti további alkudozásra az egyes bolttulajdonosokkal, — tekintettel a túlzottan igényelt megváltási összegekre — polgármester elnöklete s a tisztú ügyész közbenjötté mellett bizottság küldetett ki.

5. Elnöklő polgármester bejelentette, miszerint Der-gán József pénztári ellenőr, minthogy 500 frt tisztú biz-tositéka a közpénztárból elveszett, felelősség alá vonatván, hivatali állását letette s a tisztú biztosítékot letevő nővére az összeg követeléséről lemondott. — Kérvén a képviselő testületet a megürült fontos állomásnak betöltésére. — A lemondás mindkét ága tudású vétetett s az ellenőri állomás pályázat és ajánlat folytán a következő szervezésig terjedő időszakra helybeli Csecskedi József választatott meg. — Végre

6. Ruházati általánly megzavartatott tanácsi szolgálat r. 1.

Az erdélyi gazdák VI-ik vándorgyűlésére

folyó hó 14-ke déli 12 órájáig

tagsági igazolványt váltottak:

(Folytatás.)

Felszegi Sándor, Fosztó László, Sálmen Frigyes, Ordódy Lajos, Mihály Gyula, Fekete Pál, Csiki János József,

Zeyk Dániel, Zeyk Károly ifj., Géezi Béla, Molnár József, Molnár Samu, dr. Nagy Albert, b. Bánffy Jenő, b. Kemény György, Bodola Imre, ifj. Winkler János, Székely István, Póka Kálmán, Albert Elek, Berzenzei István, Benedek Károly, Bágya Ferenc, Andrassy Géza, Szölösy Károly, Polyovich Sándor, Konez Albert, Horváth László, Vinezenti Miksa, Asztalos János, Farkas Miklós, Bartes Ferenc Vajda István, Joehsmann Nándor, Sikorszki János, Magyar György, Czirner J. József, Sebesi Ádám, Wokál Janos, Greger Jakab, Bedőházi Béla, Pogány Károly, Szentpáli Ignác, Horváth György és Miklós, Pávai V. Ferenc, Boér Jenő, Veres Béla, Rapaias Romeo, Szilágyi József, Köblös Miklós. — Összesen 51-en.

Napirend.

Harmadik nap, hétfő, október 15-én.

1. Déléltől 9 órakor a vándorgyűlés folytatása és pedig:

a) az ekeverseny bíró bizottság jelentése, b) a birtokok és szőlőtelepeket megszámlált bizottságok jelentései.

c) a termény-, gép- és házi ipartárlat egyes osztályait bíró bizottságok jelentései, d) „Minő eszközök és gépek szerepeljenek egy erdélyrészi közpirtokon?“ előadja Vörös Sándor.

e) indítványok tárgyalása, végre f) a vándorgyűlés bezárta.

2. Déli 1 órakor az ekeverseny, termény, gép- és házi-ipar tárlat díjainak és a cselédtulaknak ünnepélyes kihirdetése és kiosztása.

VEGYES HIREK.

— A kiállítás kedden még nyitva lesz.

— A kiállítás tárgyalnak azon tulajdonosai, kik a bejelentéskor a visszavételt kijelentették, tárgyaikat szerdán, folyó hó 16-án reggel 8 óratól 1-ig és délután 3-tól 6-ig a kiállítás helyiségében átvethetik. — Intéző bizottság.

— A kiállításra beküldött, azonban vissza nem kívánt tárgyak árverés után csütörtökön, folyó hó 17-én reggel 9 óratól kezdve el fognak adni.

— Az erdélyi „Hegyalján“ a rendes szüretelés a következő napokon fogja kezdetét venni: Borbándon és Kisfaludon folyó hó 22-én. Sárdon és Ampeiczán 24-én. Boros-Boesard, Czelsa és Igenpatakán 27-én. Magyar-Igen, Krakkó, Tibor és Királypatakán 29-én.

— Sajtóhíba eszszott be szombati lapunkba; az erdélyi gazdasági egylet s a kolozsvári collectója nem 10, hanem 107 almafajt tartalmaz. — Különös figyelembe ajánljuk.

— Legújabb könyvek és zeneművek, melyek Wokál János könyvtárosnál Nagy-Enyeden kaphatók: 1. Diák ismeretára, terjesztő Bukovay Absentius és Jögoncz. Ára 1 forint. — 2. „Utazásom Közép-Afrikában“ írta Stanley. A két kötet ára füzve 10 frt. — 3. „Hatszáz magyar nemzeti dal“, szavalmányok és dalok gyűjteménye. Harmadik javított és bővített kiadás pompás díszkötésben 2 frt. — 4. „A jóslat“, vigjáték öt felvonásban. Irta Csiky Gergely. Második kiadás, ára díszkötésben 2 frt. — 5. „Az apasági kereset.“ Levél Rivet megváltás urhoz. Irta Dumas Sándor, fordította Szokoly Kornél. 50 kr. — 6. „Sylvia völgyéne“ francia regény, írta Greville Henrik. 1 frt. — 7. „Ószi verőfény“ regény. Irta Margitai Dezső. 2 frt. — 8. „Árpád-kori mivélődésünk története.“ Irta Ormos Zsigmond. Új, olesó kiadás. Ára 2 frt. — 9. „Bosznia és Hercegovina politikai, közgazdasági és földrajzi leírása.“ Irta Strausz Adolf. Ára 1 frt 80 kr. — 10. „Lili.“ Regény, írta Nagy László. 70 kr. — 11. Jókai Mór „A magyar nemzet története“, regényes rajzokban. Negyedik kiadás, 17 köppel. 2 frt. — 12. „A magyar nemzeti irodalom történet vázlata.“ Irta Körney János, teljesen átdolgozta Dr. Boros Gábor. 2 frt. — 13. Tizenöt híres népdal, a „Piros bugyelláris“, „Sárga Csikó“ és „Falu rossza“ népsziművekből. Zongorára és énekhangra szerkeszté Erney József. 2 frt. 14. „Pázmány-Induló“, szerző Somogyi Mór. 1 frt. — 15. „Magyar dalok“ énekhangra zongorakísérettel. 1 szám: „Volt nekem egy szép szeretőm.“ 60 kr. — 16. Prelude et Gavotte pour Violon avei accompag nement de Piano par Charles Huber. 1 frt 50 kr. — 17. Via L' Italia Budapest Ischia Maria Polka Francisce composita per Lesigi Aradi. 75 kr. — 18. Dien Wohl Polka-francaise für Pianoforte, von Gustov Rietter. Ára 60 kr.

— Wokál János könyvnyomdájában egy kellő képzettséggel bíró, szorgalmas fiatal mint gyakornok felvétetik.

KÖZGAZDASÁG.

Szüreti tanácsok.

(Folytatás)

A mi magát a kezelési módokat illeti, azok a következőkben foglalhatók össze:

1. Nyilterjesztés. A nyilt erjesztésnél a csemeget különböző nagyságu és alakú kádokban szokták erjesztetni, melyek között azonban legelőnyösebbek a kisebbek, körülbelül 30—40 hectoliteres, alul nagyobb átmérőjű s felfelé elszűkülő 4—6 láb magasságu, ovális alakú kádak, és pedig egyrésztől azért, mert a kisebb kádak egyszerre megtelven, az egész anyag is egy időben indul erjedésbe, — másrészt pedig, mert az ilyen ovális alakú kádak aránylag kevesebb tért foglalnak el s alacsonyáguknál fogva a kezelést is megkönnyítik.

A kádak megtöltésénél ügyelni kell arra, hogy nagyságukhoz megkívántató erjűr meghagyassák, (körülbelül 1/4 része a kád magasságának), mert különben az erjedés alkalmával fejlődő szénsav az anyagot fölemelven, a kádból kiszorítja.

Amint az erjedés megindul, a mi meleg szüreti idő

alkalmával vagy kedvező hőmérsékű 15–20 C° = 11–16 R° helyen csakhamar meg szokott indulni, — az anyagot folytonos felügyelet alatt kel tartani s napjában mindannyiszor jól le kell csomoszolani, valahányszor a szénsav a szőlő tetejét felemeli s minden csomoszolás után az anyag felületét egy nagyobb simító fával (mint a milyet a kőművesek használnak) el kell egyengetni.

A rendszeres csomoszolás kiválólag fontos szereppel bír a veres bor készítésénél, és pedig egyrészt, mert mint az előzményekből tudjuk, a szőlő héjából a színanyag csak úgy lúgzódhat ki tökéletesen, ha az folytonosan mustban ázik; másrészt pedig, mert a szőlőhéja a folyadékban kívül lévén, különösen az erjedés lassultával, könnyen megecsetesedhetik, miért is az e tekintetben hanyagság nagyon megboszulja magát.

Ily kezelés mellett az erjedés a körülmények szerint 4–8 nap alatt, midőn ép úgy ezt megelőzőleg is már a kádból esapon leboesátott bor kellő színanyagát egy szép színű veres borhoz hasonlítva meg kell állapítani.

Az összehasonlításra nézve tudni kell, hogy a fiatal bor színét a benne levő szénsav kissé világosabbá teszi, miért is összehasonlítás előtt a szénsavat kiűzendő, a fiatal borral telt poharat egy darab ideig meleg vízbe kell állítani.

A kellő színanyagot elért bort a kádból le kell boesátani s ezt, valamint a kádban hátramaradt anyagból lehetőleg gyors kisajtolás után nyert bort kénezetlen hordóba kell tölteni, mert a kén elégetése alkalmával fejlődő fehér gáz, azaz kénes sav a veres bor színanyagára szintén roncsolólag hat. — A második sajtolás után nyert bor külön töltendő.

Morágyi István.

(Folytatása következik)

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN. SZILÁGYI FARKAS.

KIADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

Eladó

80 hektoliter **asztali bor**, hektója 15 frt, M-Igenben (Köblös M. pincéjében), — 22 hektoliter **risling**, hektója 26 frt, Nagy-Enyeden; mind 1882. évi, háromszor lehuзва. — Ára készpénzben vagy biztos fedezetű váltóval teendő le TÖRÖK BERTALÁN tulajdonosnál NAGY-ENYEDEN. 1-3

Alsó-Fehérmegye legjobb ó som-bora

a fugadi 1869., 1872., 1876. 1878. évi som-bor. Ára egy hektoliternek: 50, 45, 42, 40 forint.

Kitűnő fugadi **ó kövér-szőlő bor**. Egy hektoliter ára 60 forint. — Kitűnő fugadi **ó-riesling**. Egy hektoliter ára 36 forint.

Öt veder mennyiségben is megrendelhető WINKLER JÁNOS kereskedésében, főtér Nagy-Enyeden.

Az 1872.- 1878-beli som és kövér-szőlő borok próbaképen literszámba kaphatók.

Ajánljuk a tárlat látogatói figyelmébe.

Képvisele:
HORVÁTH BENŐ
a kolozsvári fiók-telepem
üzletvezetője.

Tetemesen leszállított gyári árak mellett

WALSER FERENCZ
első magyar gép-
és tisztítószer, gép,
harang- és erőszelvény
ÉRDÉLYORSZÁGI FŐKÖZLEPE
Kolozsvárt,
Báldonostor-túra 12. szám.

Szerelő-műhely kátnak s vízvezeték-berendezése

Vízmelegítőkészítők és vízmelegítők készítése

Kivánatra árlapok és költségvetések bérmentve küldetnek.

Az agárdi nemzetközi ekeversenyen 8 díjjal, a nyitrai, rimaszombati, diószegi, továbbá a bekés-, bihar-, bács-, nyitra-, esongrád-, pozsony-, veszprém-, sopron-, trencsén-, nógrád-, szatmár-, szilágy-, sáros-, szabolcs-, esztergom- és ungmegyei gazdasági egyesületek által rendezett kiállítás- és ekeversenyeken első díjakkal kitüntetve.

TARNÓCZY GUSZTÁV

állandó kiállítás és kísérleti telepekkel egybekötött

mezőgazdasági gépcsarnoka

BUDAPESTEN, iroda: váci-körút 49. sz.

Ajánlja a nagyérdemű gazdaközönségnek az általa képviselt hírneves „Hornsby és Fiai” czég (Grantham, Angliában) **gőzmozgonyait és gözeséplőkészleteit**, továbbá a legjobb gyártmányu járgányos **cséplőgépeket**, tisztító és szelelő **rostákat**, választó és osztályozó **hengereket**, **szénagyűjtőket** és **forogatókat**, **szeeska- és répvágókat**, **malmokat**, **darálókat**, **morzsolókat**, a legjobb gyártmányu kül- és belföldi **ekéket**, a hírneves Schlik-Krumpach **hármás ekéket** és mindenféle **talajművelő eszközöket**, valamint minden a mezőgazdasághoz tartozó **gépeket** és **eszközöket** a legjobb minőségben a legjutányosabb árak mellett.

A gazdaközönség érdekében minden e szakmába vágó gépek- és eszközökre részletfizetéseket is elfogadok, melyek kellő biztosíték mellett 10 évig is terjedhetnek.

Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. 2-2

BROGLE JÓZSEF
gép- és rostalemez gyára
BUDAPEST, gyár: külső váci út,
raktár: váci-körút 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításra kitüntetett

Trieurjeit
váltható szitákkal.

Gabonatisztító rostákat
és
Tengeri-morzsolókat.

Járgány cséplő-gépeket.

Továbbá e téren legújabbat

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostáját,
1882. aug. 3-án 17567 sz. a. szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb 4. hüv. magas és 2 láb 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló, ára 55 frt.

Raktár és ügynökség Nagy-Enyeden: **UNGERPEK MIKLÓS** vaskereskedésében.

3-6 Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

GUTJAHR és MÜLLER
BUDAPESTEN.
Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
a Margit-híd közelében

ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdasági számára:
Járgány-cséplőgépek.
Szelelő rosták.
Kukorica morzsolók.
Szeeska-vágók.

Különlegességek malmok számára:
Duplamalmok.
Malom trieurhenger.
Gabona osztályozó-hengerek.
Koptató gépek.
Dara választó gépek.
Tararók.
Detacherók.

Malom alkatrészek
Transzmissziók.
Szijszerekek.

Rostalemezek:
Cséplőgép-rosták.
Liszthenger-sziták.
Koptató lemezek.
Ráspoly-lemezek stb.

17-25 Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.
Raktár és eladási hely Nagy-Enyeden: **BISZTRICSÁNY LAJOS** úr vaskereskedésében.

Arjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Nyomatott Wokál János gyorsajtóján Nagy-Enyeden.